

Raport podsumowujący badanie oceny zajęć dydaktycznych przeprowadzonych na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania w roku akademickim 2022/2023

I. Informacje wstępne

Ocena zajęć dydaktycznych realizowanych w roku akademickim 2022/2023 przez ich uczestników przebiegała zgodnie z regulacją zawartą w Zarządzeniu Nr 255 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie procedury oceny zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2020 r., poz. 413 z późn. zm.).

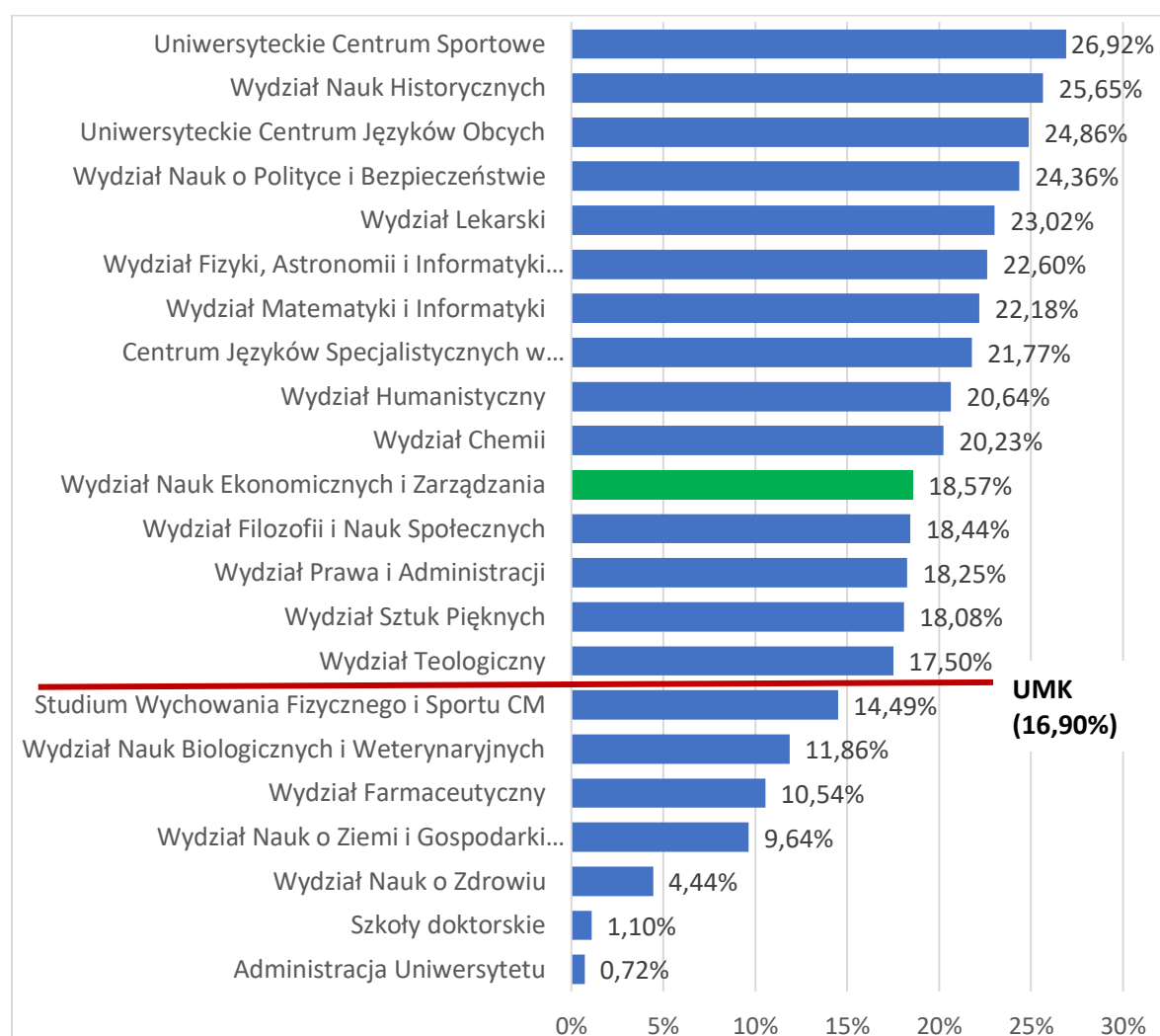
Ankieta służąca do oceny zajęć dydaktycznych oraz prowadzących je nauczycieli akademickich zawiera 9 pytań, z których sześć dotyczy oceny nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia dydaktyczne (punkty 1-6), a trzy oceny zajęć (osiągniętych efektów kształcenia) z danego przedmiotu (punkty 7-9):

1. Prowadzący wykazywał właściwy poziom kultury osobistej.
2. Prowadzący był zawsze przygotowany do zajęć.
3. Prowadzący był dostępny dla studentów na konsultacjach.
4. Prowadzący efektywnie wykorzystywał czas przeznaczony na zajęcia (nie skracał zajęć, nie przedłużał ich, nie spóźniał się).
5. Prowadzący ocenił studentów sprawiedliwie.
6. Prowadzący realizował zajęcia w sposób jasny i zrozumiały.
7. Program zajęć zawarty w sylabusie został w całości zrealizowany.
8. Treść zajęć i sposób ich prowadzenia umożliwiły osiągnięcie zawartych w sylabusie efektów kształcenia.
9. To były wartościowe zajęcia.

II. Opis wyników badania

1. Zwrotność odpowiedzi

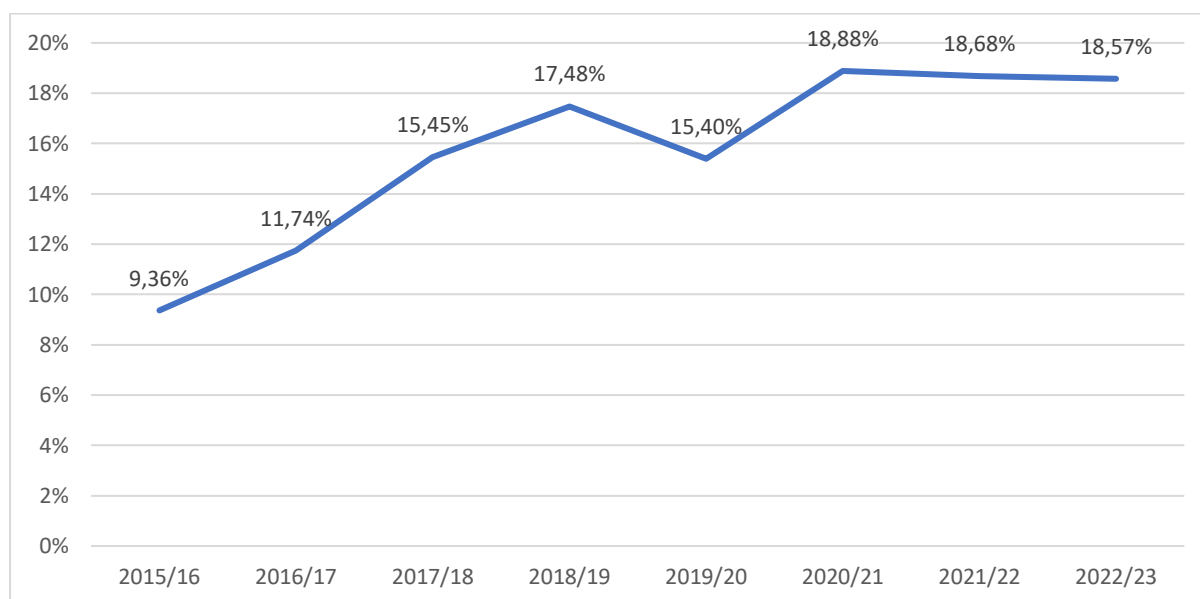
Zwrotność odpowiedzi w ocenie zajęć i prowadzących je nauczycieli akademickich za rok akademicki 2022/2023, a więc odsetek studentów, którzy wypełnili co najmniej jeden formularz ankiety, wyniosła 18,57% i jest wyższa od średniej dla UMK o 1,67 p.p. Jednak w odniesieniu do wszystkich ocenianych jednostek dydaktycznych Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania plasuje się, tak jak w poprzednim badaniu za rok akademicki 2021/2022, na jedenastej pozycji w przypadku zwrotności ankiet (wykres 1).

Wykres 1. Zwrotność odpowiedzi w roku akademickim 2021/2022

Należy podkreślić, że w odniesieniu do lat ubiegłych obserwujemy wzrost odsetka studentów, którzy biorą udział w badaniu (wykres 2). Zwrotność ankiet oceny zajęć i prowadzących je

nauczycieli akademickich za rok akademicki 2022/2023 jest jednak nieznacznie niższa (o 0,11 p.p.) w stosunku do poprzedniego roku akademickiego.

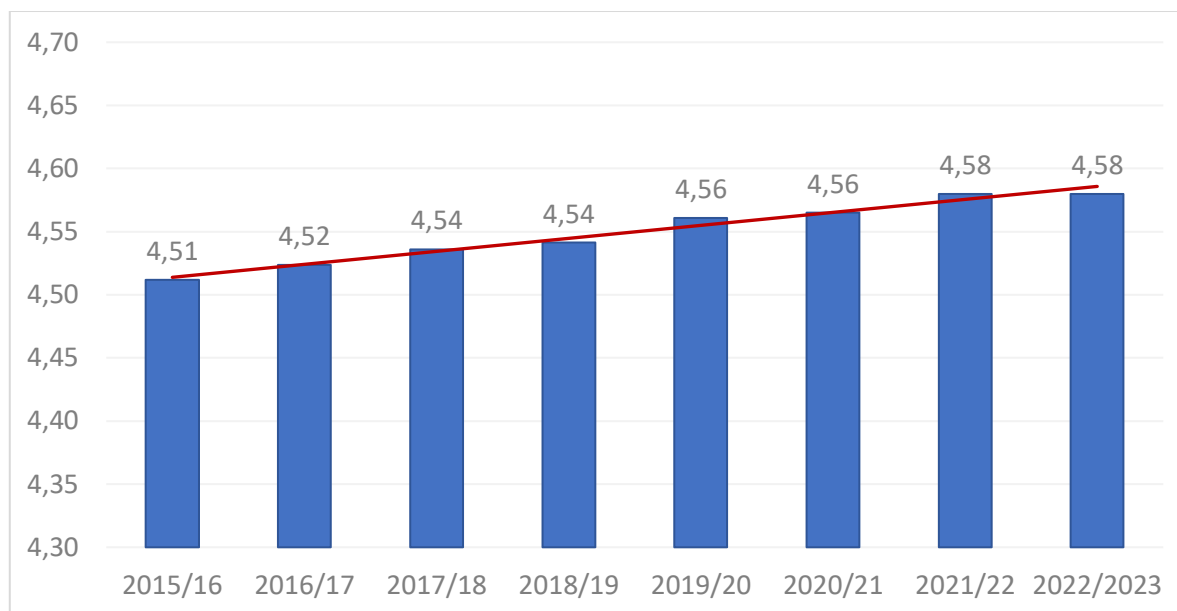

Wykres 2. Zwrotność odpowiedzi wśród studentów WNEiZ w ujęciu historycznym

Tendencja wzrostowa zwrotności ankiet zahamowała się w poprzednim roku akademickim pomimo licznych działań zmierzających do zwiększenia zwrotności ankiet poprzez systematyczne informowanie studentów o możliwości (i potrzebie) uczestniczenia w badaniu, co było jednym z założonych celów przyjętych przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia.

2. Ocena zajęć dydaktycznych w tym ocena nauczycieli akademickich i ocena osiągniętych efektów kształcenia

Średnia ocena zajęć dydaktycznych realizowanych na WNEiZ w roku akademickim 2022/2023 wyniosła 4,58 i jest niższa od średniej dla UMK (4,63). Aktualna średnia jest takim samym wynikiem jak analogiczna ocena zajęć dydaktycznych realizowanych w poprzednim roku akademickim (4,58) i jednocześnie wyższym od uzyskanego w poprzednich latach (Wykres 3).

Wykres 3. Średnia ocena zajęć dydaktycznych realizowanych na WNEiZ w ujęciu historycznym

Ocena zajęć dydaktycznych dotyczy dwóch głównych aspektów: oceny nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia (pytania 1-6) oraz oceny osiągniętych efektów kształcenia (pytania 7-9) – Tabela 1.

Tabela 1. Średnia ocena zajęć dydaktycznych w latach 2021/22 i 2022/23 w podziale na pytania

Pytanie	2021/2022		2022/2023	
	WNEiZ	UMK	WNEiZ	UMK
Prowadzący wykazywał właściwy poziom kultury osobistej	4,72	4,76	4,70	4,72
Prowadzący był zawsze przygotowany do zajęć	4,69	4,73	4,69	4,67
Prowadzący był dostępny dla studentów na konsultacjach	4,70	4,74	4,72	4,72
Prowadzący efektywnie wykorzystywał czas przeznaczony na zajęcia	4,59	4,64	4,60	4,57
Prowadzący ocenił studentów sprawiedliwie	4,56	4,66	4,62	4,58
Prowadzący realizował zajęcia w sposób jasny i zrozumiały	4,45	4,56	4,53	4,46
Ocena nauczycieli akademickich (pytania 1-6)	4,62	4,68	4,62	4,64
Program zajęć zawarty w sylabusie został w całości zrealizowany	4,63	4,69	4,64	4,63
Treść zajęć i sposób ich prowadzenia umożliwiły osiągnięcie zawartych w sylabusie efektów kształcenia/uczenia się	4,51	4,60	4,54	4,48
To były wartościowe zajęcia.	4,43	4,53	4,48	4,39
Ocena osiągniętych efektów kształcenia (pytania 7-9)	4,52	4,61	4,50	4,55

Warto zauważyć, iż pomimo średniej oceny uwzględniającej wszystkie pytania, która w roku akademickim 2022/2023 jest na tym samym poziomie co w poprzednim badaniu (4,58), średnie oceny odpowiadające poszczególnym aspektom w większości przypadków przekraczają analogiczne oceny z roku 2021/22 (zaznaczone kolorem zielonym).

3. Ocena zajęć dydaktycznych według poszczególnych katedr

Średnia ocen zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2022/2023 wzrosła w przypadku czterech jednostek (kolor zielony), pozostała bez zmiany w przypadku jednej katedry (kolor niebieski). Pomimo zaangażowania kierowników katedr w proces doskonalenia jakości kształcenia, odnotowano spadek średniej ocen w pozostałych dziesięciu katedrach (kolor czerwony).

Tabela 2. Średnia ocen zajęć dydaktycznych według poszczególnych katedr

Jednostka	2020/21	2021/2022	2022/23
Dziekanat Wydziału, Administracja WNEiZ	4,61	4,80	4,81
Katedra Logistyki	4,71	4,79	4,77
Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem	4,66	4,78	4,77
Katedra Rachunkowości Finansowej	4,77	4,75	4,67
Katedra Gospodarowania Zasobami Pracy	4,68	4,72	4,67
Katedra Inwestycji i Nieruchomości	4,65	4,66	4,63
Katedra Doskonałości Biznesowej	4,44	4,65	4,62
Katedra Zachowań Organizacyjnych i Marketingu	4,51	4,64	4,58
Katedra Zarządzania Finansami	4,52	4,72	4,57
Katedra Zastosowań Informatyki i Matematyki w Ekonomii	4,59	4,51	4,51
Katedra Rachunkowości Zarządczej	4,62	4,53	4,50
Katedra Ekonomii	4,63	4,45	4,46
Katedra Gospodarki i Finansów Cyfrowych	4,34	4,44	4,47
Katedra Ekonometrii i Statystyki	4,27	4,16	4,36
Katedra Polityki Ekonomicznej i Studiów Regionalnych	4,47	4,32	4,22

4. Najwyżej ocenieni nauczyciele akademicy

Nauczyciele akademicy, którzy zostali najwyżej ocenieni (średnia ocen powyżej 4,90) spośród tych, dla których wypełnionych zostało minimum 20 kwestionariuszy, a zwrotność wynosiła 20%:

Pracownik	Katedra/jednostka	Średnia ocena	Zwrotność odpowiedzi
Kostrzewska, Anna	brak jednostki	4,99	28,09%
Wasielewska-Marszałkowska, Iwona dr	Katedra Logistyki	4,97	25,48%
Zastempowski, Maciej prof. dr hab.	Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem	4,97	22,03%
Nowak, Adrian mgr	Katedra Zastosowań Informatyki i Matematyki w Ekonomii	4,96	36,16%
Piesiewicz, Maja mgr	Katedra Rachunkowości Finansowej	4,96	20,28%
Wińska, Joanna dr	Pracownik innej jednostki	4,95	42,16%
Jankiewicz, Mateusz dr	Katedra Zastosowań Informatyki i Matematyki w Ekonomii	4,94	25,69%
Wojtkowiak, Krzysztof mgr	brak jednostki	4,94	24,06%
Lewandowski, Mariusz dr	Katedra Zachowań Organizacyjnych i Marketingu	4,93	21,00%
Chylewska-Barakat, Lidia dr	Katedra Doskonałości Biznesowej	4,92	22,28%
Wiśniewski, Zenon prof. dr hab.	Katedra Gospodarowania Zasobami Pracy	4,92	22,46%

5. Informacja o stanie realizacji rekomendacji zadeklarowanych w poprzednim raporcie

Rekomendacje	Podjęte działania	
<p>Wypracowanie procedur obejmujących badanie OZD (np. sposób komunikowania pracownikom i studentom wyników badania, sposób i zakres udostępnianych wyników badania kierownikom katedr, informacja zwrotna od kierowników, itd.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia opracowała standardy dotyczące sposobu komunikowania pracownikom i studentom wyników badania OZD. Ustalono sposób i zakres udostępnianych wyników badania kierownikom katedr. 	
<p>Wprowadzenie obowiązku dla nowozatrudnionych nauczycieli akademickich dotyczącego ukończenia szkolenia, którego celem jest rozwijanie kompetencji dydaktycznych (w ciągu trzech pierwszych lat pracy na WNEiZ).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zaproponowana rekomendacja została przedstawiona członkom Rady Dziekańskiej (1.02.2023) oraz pracownikom Wydziału na zebraniu pracowników (19.04.2023). Tym samym rozpoczęto dyskusję nad zasadnością tej propozycji. Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia wraz z Prodziekanem ds. Studenckich zebrali opinię społeczności Wydziału i przedstawili ją członkom Rady ds. Jakości Kształcenia. 	
<p>Spotkanie pracowników WNEiZ z pełnomocnikami Rektora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Spotkania nie zostały zorganizowane. Rekomendacja zostaje podtrzymana przez Radę ds. Jakości Kształcenia i ponownie zostanie zarekomendowana Radzie Dziekańskiej. 	
<p>Dążenie do zwiększenia zwrotności ankiet poprzez systematyczne przypominanie studentom o możliwości (i potrzebie) ich wypełniania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Informacja na stronie głównej Wydziału, na slajderze - pod koniec semestru (w chwili uruchomienia możliwości dokonania przez studentów oceny zajęć dydaktycznych). Informacja na Facebooku (na wydziałowym fanpage) o możliwości dokonania oceny. Wysyłka mailingu do studentów z konta Prodziekana o możliwości dokonania oceny. Informowanie poprzez grupę na Facebooku "Studenci WNEiZ - wszelkie wydziałowe informacje" z inicjatywy Samorządu Studenckiego WNEiZ. Informowanie i zachęcanie studentów przez nauczycieli akademickich o możliwości (i potrzebie) udziału w badaniu OZD. 	
<p>Regularny monitoring i ewaluacja (na podstawie precyzyjnie określonych kryteriów) posiadanych przez pracowników kwalifikacji naukowych i zawodowych oraz stopnia ich aktualności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Analiza informacji dostępnych w Bazie Aktywności Pracowników. Analiza kwestionariuszy oceny pracowników. 	
<p>Zaangażowanie Kierowników Katedr w weryfikację planów rozwoju nauczycieli akademickich w kontekście doskonalenia jakości kształcenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Analiza kwestionariuszy oceny pracowników. Kierownikom katedr przekazane zostały oceny pracowników. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Kierownicy Katedr przeprowadzali rozmowy wyjaśniające w pracownikami uzyskującymi niższe oceny w badaniu OZD. 	
Cykliczne monitorowanie i analizowanie innowacyjności prowadzonych przez pracowników zajęć dydaktycznych (WNEiZ posiada dedykowane do tego celu narzędzie, jakim jest Baza Aktywności Pracowników).	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza informacji dostępnych w Bazie Aktywności Pracowników. • Analiza kwestionariuszy oceny pracowników. 	
Zorganizowanie spotkania ze studentami po zakończeniu semestru zimowego poświęconego omówieniu wniosków płynących z ankiet studenckich oraz działań, które adresują problemy w nich zgłaszanych.	<ul style="list-style-type: none"> • 12 kwietnia 2023 Prodziekan ds. Studenckich oraz Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia przeprowadzili spotkanie ze studentami Wydziału, na którym zaprezentowane zostały wyniki poprzedniego nadania OZD oraz zebrane zostały rekomendacje i sugestie studentów mające na celu doskonalenie procesu jakości kształcenia. Jedną z propozycji studentów była chęć zaangażowania ich w prace Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia. 	

6. Elementy praktyki dydaktycznej, które są doceniane oraz bieżące problemy wymagające działań naprawczych (na podstawie pozytywnych i negatywnych komentarzy studentów)

Na WNEiZ systematycznie dąży się do budowania kultury współpracy i zaufania, poprzez rozwijanie pozytywnych relacji ze studentami oraz pracownikami poprzez angażowanie ich w doskonalenie procesu jakości kształcenia. W tym celu przekazane zostały wyniki badania OZD wraz z rekomendacjami oraz działaniami usprawniającymi ten proces. Spotkanie Prodziekana ds. Studenckich i Wydziałowego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia ze studentami odbyło się 12 kwietnia 2023. Na spotkaniu zaprezentowane zostały wyniki poprzedniego nadania OZD oraz zebrane zostały rekomendacje i sugestie studentów mające na celu doskonalenie procesu jakości kształcenia. Jedną z propozycji studentów była chęć zaangażowania dodatkowego reprezentanta w prace Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia. W efekcie skład Rady został rozszerzony o jednego studenta. Uwzględniając oczekiwania studentów zgłaszane zarówno na spotkaniu, jak i widoczne w komentarzach OZD odnośnie poszerzenia kompetencji i umiejętności praktycznych, zorganizowano odpowiednie szkolenia dedykowane społeczności studentów. Spotkanie z nauczycielami akademickimi, na którym przedstawiono wyniki badania OZD wraz z zaprezentowaniem działań doskonalących jakość kształcenia odbyło się 19 kwietnia 2023. Spotkanie było ponadto okazją do szerokiej dyskusji pracowników na temat jakości kształcenia na WNEiZ.

Na WNEiZ jest rozwijany system doksztalania nauczycieli akademickich w zakresie ogólnych kompetencji dydaktycznych oraz nowoczesnych metod nauczania między innymi poprzez propagowanie dostępnych na Uniwersytecie szkoleń podnoszących i rozwijających kompetencje dydaktyczne. W roku akademickim pracownicy WNEiZ aktywnie uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez UMK: w ramach „Universitas Copernicana Thoruniensis in Futuro II – modernizacja UMK w ramach Zintegrowanego Programu Uczelni” oraz w ramach projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni”. Liczba szkoleń przypadająca na jednego pracownika biorącego udział w szkoleniach wynosiła: 2,57 w 2022 roku i 2,98 w 2023 roku.

Władze WNEiZ rokrocznie nagradzają trzech najwyżej ocenionych nauczycieli akademickich, co niewątpliwie motywuje wszystkich pracowników Wydziału do starań o jak najlepsze wyniki w zakresie jakości kształcenia. Jednocześnie Prodziekana ds. Studenckich przeprowadził spotkania z pracownikami uzyskującymi niższe oceny w badaniu OZD oraz pracownikami,

których komentarze (szczególnie ukryte) wymagały wyjaśnienia pewnych niepożądanych postaw.

Jak wskazują przedstawione wyniki badania, średnia ocena zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania sukcesywnie rośnie, choć nadal jest niższa od średniej dla Uniwersytetu. Szczegółowa analiza komentarzy wskazuje, że zdecydowana większość z nich jest pozytywna, pokazująca profesjonalizm pracowników, zaangażowanie w prowadzenie zajęć oraz ich bardzo dobry kontakt ze studentami. Szczegółowa i dokonywana na bieżąco analiza komentarzy (w tym również komentarzy ukrytych) pozwoliła głównie na zdiagnozowanie sytuacji, w których nauczyciel akademicki w ocenie studentów nieterminowo i niesolidnie realizował zajęcia i przeprowadzał egzamin. W przypadku rozpoznania takich sytuacji Prodziekan ds. Studenckich przeprowadzał spotkania i rozmowy wyjaśniające (dyscyplinujące) z pracownikami.

Analiza krytycznych komentarzy, które stanowią zdecydowaną mniejszość wyrażanych opinii, wskazują na kilka ważnych aspektów:

- studenci zwracają uwagę na utrudniony kontakt z prowadzącym oraz utrudnienia w przekazywaniu informacji dotyczących np. terminów zaliczeń,
- studenci wskazują w przypadku kilku prowadzących zajęcia nieprzystępny sposób przekazywania treści, nadmierne skracanie zajęć i spóźnianie się,
- studenci zwracają uwagę na powielanie niektórych treści programowych lub wręcz nieprzydatność niektórych treści.

7. Rekomendacje zmian w programach studiów

Rada rekomenduje wypracowanie procedury dokonywania korekt treści realizowanych przedmiotów tak, żeby nie powtarzały się one w innych, pokrewnych przedmiotach realizowanych w danej katedrze czy innych katedrach. Ponadto, proponuje przejście z tego punktu widzenia sylabusów, przedyskutowanie zmian i dokonanie stosownych korekt (w ramach danego programu studiów). Dla zajęć ćwiczeniowych, realizowanych przez różne osoby, Rada rekomenduje wypracowanie przez osoby prowadzące ćwiczenia jednego zestawu zaliczeniowego i przeprowadzania wspólnego zaliczenia dla wszystkich grup ćwiczeniowych.

8. Rekomendowane działania usprawniające

Reasumując, na podstawie wyników oceny zajęć dydaktycznych na WNEiZ w kolejnym roku akademickim planuje się następujące działania:

- ustrukturalizowanie procedur obejmujących badanie OZD (np. sposób komunikowania pracownikom i studentom wyników badania, sposób i zakres udostępnianych wyników badania kierownikom katedr, informacja zwrotna od kierowników, itd.),
- przeprowadzanie dwa razy w roku akademickim warsztatów z dobrych praktyk dydaktycznych kierowanych do nauczycieli akademickich,
- spotkanie pracowników WNEiZ z pełnomocnikami Rektora,
- dążenie do zwiększenia zwrotności ankiet poprzez systematyczne przypominanie studentom o możliwości (i potrzebie) ich wypełniania,
- regularny monitoring i ewaluacja (na podstawie precyzyjnie określonych kryteriów) posiadanych przez pracowników kwalifikacji naukowych i zawodowych oraz stopnia ich aktualności,
- ciągłe zaangażowanie kierowników katedr w proces doskonalenia jakości kształcenia,
- przeprowadzenie spotkań przez Dziekana z pracownikami, którzy cyklicznie uzyskują najniższe oceny prowadzonych zajęć dydaktycznych,
- kontynuowanie cyklicznego monitorowania procesu dokształcania nauczycieli akademickich w zakresie kompetencji dydaktycznych i nowoczesnych metod nauczania (WNEiZ posiada dedykowane do tego celu narzędzie, jakim jest Baza Aktywności Pracowników),
- kontynuowanie cyklicznego monitorowania i analizowania innowacyjności prowadzonych przez pracowników zajęć dydaktycznych (WNEiZ posiada dedykowane do tego celu narzędzie, jakim jest Baza Aktywności Pracowników),
- kontynuowanie organizacji spotkań ze studentami i pracownikami po zakończeniu semestru zimowego dotyczących omówienia wniosków płynących z ankiet studenckich (OZD oraz badania Satysfakcji Studentów) oraz podejmowania działań rozwiązujących problemy w nich zgłaszane.
- zapraszanie nauczycieli akademickich-praktyków na posiedzenie Rady ds. Jakości Kształcenia.

9. Kluczowe parametry oceny zajęć dydaktycznych

KLUCZOWE PARAMETRY OCENY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	DANE JEDNOSTKI
Zwrotność dla jednostki: wartość w % - odsetek respondentów	18,57%
Zwrotność dla jednostki: zmiana procentowa względem poprzedniego pomiaru - wzrost/bez zmian/spadek	
Zwrotność dla jednostki względem UMK - powyżej/tak samo/poniżej	
Zwrotność dla jednostki względem wartości pożądanej: 20% - powyżej/tak samo/poniżej	
Średnia ocena dla jednostki: wartość - średnia ocena	4,58
Średnia ocena dla jednostki: zmiana względem poprzedniego pomiaru - wzrost/bez zmian/spadek	
Średnia ocena dla jednostki względem UMK - powyżej/tak samo/poniżej	
Średnia ocena dla jednostki względem wartości pożądanej: 4,65 - powyżej/tak samo/poniżej	

Mariola Piłatowska

Z-ca Wydziałowego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia